

Sygn. akt VIII U 1063/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Trybulec-Czernek

Protokolant: st. sekr. sąd. Barbara Urmańska

po rozpoznaniu w dniu 09 stycznia 2014 r. w Gdańsku

sprawy **K. W.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 14 maja 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 01 kwietnia 2013r. i stwierdza, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 1063/13

Artykuł I. UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 maja 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił przyznania ubezpieczonemu K. W. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, bowiem nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 13 lat i 11 miesięcy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, wskazując, iż posiada 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony domagał się zaliczenia do okresów pracy w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia: od 06 października 1971 r. do 30 marca 1974 r. w W. S. w B. oraz od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r. w (...) w G..

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, w całości podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 09 stycznia 2014 r. ubezpieczony sprecyzował, iż domaga się zaliczenia do okresów pracy w warunkach szczególnych jedynie okresu zatrudnienia od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r. w (...) w G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. W., ur. (...), w dniu 28 kwietnia 2013 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił 29 lat, 8 miesięcy i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 13 lat i 11 miesięcy pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia ubezpieczonego od 06 października 1971 r. do 30 marca 1974 r. oraz od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r.

Decyzją z dnia 14 maja 2013 roku organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na brak 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Niesporne.

W okresie od 19 sierpnia 1976 roku do 8 stycznia 1991 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G., przy czym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w charakterze betoniarza, początkowo w zakładzie prefabrykacji na budowie elektrociepłowni przy ul. (...) w G., później zaś w zakładzie przy ul. (...). Brygada wnioskodawcy liczyła ok. 10 pracowników i zajmowała się pracami betoniarskimi - rozbierała, szalowała i betonowała elementy. W ramach prac betoniarskich konieczne było przygotowywanie betonu w betoniarkach, transport taczkami betonu na miejsce jego wylewu, były to wszystko prace typowo ręczne, odmienne od dzisiejszej technologii ich wykonywania.

Dowód: świadectwo pracy – k.8 akt dot.kap.pocz, kserokopie angaży – 25-48 akt dot.kap.pocz, karta ewidencji – k.59,64-68 akt dot.kap.pocz, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k.72 akt dot.kap.pocz, zeznania wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony – protokół z dnia 31 października 2013 r. – zapis na płycie CD - k. 19 koperta, protokół z dnia 09 stycznia 2014 r. – zapis na płycie CD - k. 30 koperta, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k.5 akt ubezpieczeniowych, zeznania świadka K. B. i Z. S. – protokół z dnia 09 stycznia 2014 r. – zapis na płycie CD - k. 30 koperta

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy, w tym akt ubezpieczeniowych, akt osobowych, których wiarygodność nie była kwestionowana w trakcie postępowania przez żadną ze stron, zatem również Sąd uznał je za miarodajne dla dokonania ustaleń. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków K. B. i Z. S. oraz zeznaniom wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony jako spójnym, zgodnym, wzajemnie się uzupełniającym oraz zgodnym z logiką i zasadami doświadczenia życiowego.

Sąd zważył, co następuje:

Artykuł III.Odwołanie ubezpieczonego K. W. należało uwzględnić.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest prawo ubezpieczonego do emerytury określonej w przepisie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009, Nr 535 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet, okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ubezpieczony swoje prawo do emerytury w obniżonym do 60 lat wieku emerytalnym wiąże z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych, a zatem stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej wymagany jest, aby wykazał on na dzień 1 stycznia 1999 roku 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.), t.j. pracy wymienionej w wykazie A tegoż rozporządzenia.

Wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem, w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony ukończył 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Bezspornie zatem, ubezpieczony, poza 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych przebyłym do dnia 1 stycznia 1999 roku, spełnia wszystkie pozostałe wymienione w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej warunki do przyznania dochodzonego świadczenia.

Wobec powyższego, przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres zatrudnienia ubezpieczonego od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r. Wprawdzie organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu również okresu od 06 października 1971 r. do 30 marca 1974 r. jako pracy w szczególnych warunkach, jednakże na rozprawie w dniu 09 stycznia 2014 r. ubezpieczony sprecyzował, iż domaga się zaliczenia do okresów pracy w warunkach szczególnych jedynie okresu zatrudnienia od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r. w (...) w G.. Nadto jak wykazano poniżej, wobec uznania przez Sąd, iż pozostałe sporne okresy podlegają uwzględnieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach, co powoduje, iż staż ten przekroczył 15 lat, bezprzedmiotowym ostatecznie okazało się rozważanie, czy również ww. okres powinien podlegać zaliczeniu.

Sąd ustalając, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres zatrudnienia ubezpieczonego od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r. przeprowadził na tę okoliczność postępowanie dowodowe z dokumentów z akt ubezpieczeniowych, akt osobowych znajdujących się w aktach ubezpieczeniowych dot. kapitału początkowego oraz z zeznań świadków i wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony.

W sądowym postępowaniu odwoławczym, jak już wskazano, okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84, Lex Polonica, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., III UZP 48/84, Lex Polonica). Powtórzyć należy, iż decydujące znaczenie ma rodzaj i wymiar wykonywanej pracy, a nie przedłożone świadectwo pracy w szczególnych warunkach, określające stanowisko pracy, ponieważ o zaliczeniu danego rodzaju pracy do wykonywanej w szczególnych warunkach decyduje

nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale charakter wykonywanych czynności. Należało zatem oprzeć się z jednej strony na zachowanej dokumentacji pracowniczej, a z drugiej na dowodach w postaci zeznań świadków i wnioskodawcy.

Fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w okresie od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r. znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Fakt pracy w warunkach szczególnych niewątpliwie potwierdziły zeznania świadków K. B. i Z. S. – współpracowników ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia – którzy zgodnie zeznali, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował wyłącznie jako betoniarz. Zdaniem Sądu, przesłuchani w sprawie świadkowie posiadają odpowiednią wiedzę na temat charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, byli zatrudnieni wraz z nim w tych samych okresach, w tym samym zakładzie pracy. Zatem wysnuć należy z powyższego wniosek, iż przesłuchani świadkowie najlepiej zorientowani są co do charakteru i specyfiki pracy ubezpieczonego w spornych okresach. Sąd nie znalazł jakichkolwiek podstaw, by kwestionować ich wiarygodność w zakresie ustaleń dotyczących charakteru pracy ubezpieczonego w spornych okresach. Sąd zważył, iż w dokumentacji pracowniczej figurują nazwy stanowiska pracy ubezpieczonego w spornych okresach określone jako robotnik budowlany i betoniarz. Jednakże, jak już zostało wskazane i co należy podkreślić, o zaliczeniu danego rodzaju pracy do wykonywanej w szczególnych warunkach decyduje nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale charakter wykonywanych czynności. Charakter wykonywanych przez ubezpieczonego czynności w spornych okresach został ustalony na podstawie zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, zgodnych z zeznaniami wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony. Przesłuchani w sprawie świadkowie wskazali co prawda, iż powierzano im również sporadycznie wykonywanie dodatkowych prac budowlanych, wiązało się to jednak z przebiegiem procesu technologicznego. Podali, iż ich brygada, do której należał wnioskodawca, zajmowała się jedynie pracami betoniarskimi.

W związku z powyższym, wskazać należy, iż analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pod kątem charakteru pracy ubezpieczonego w spornych ww. okresach wyraźnie wskazuje, iż była to praca w warunkach szczególnych.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, Sąd doszedł do przekonania, że w okresie od 03 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1976 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował na stanowisku betoniarza, a więc wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienioną w wykazie A, dziale V (W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych), poz. 4 cytowanego rozporządzenia, tj. prace zbrojarskie i betoniarskie.

Uwzględnienie powyższego spornego okresu wskazuje, iż staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych jest dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 cytowanego rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania ubezpieczonemu świadczenia emerytalnego w wieku obniżonym.

W ocenie Sądu, ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie jest członkiem OFE, a także, po uwzględnieniu przez Sąd do okresów pracy w warunkach szczególnych spornego okresu zatrudnienia, spełnił przesłankę co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W konkluzji, z wyżej przytoczonych względów, Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od daty złożenia wniosku o emeryturę, mając na uwadze dyspozycję art. 129 w zw. z art. 100 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej. Działając na podstawie przepisu art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd stwierdził, że pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, bowiem poczynienie wiążących ustaleń co do charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w spornych okresach, mających wpływ na prawo do wnioskowanego świadczenia, nastąpiło na etapie postępowania sądowego – na podstawie zeznań świadków i wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony.

SSO Elżbieta Trybulec – Czernek